

Janko Belaj

kaj delam kad ne delam

Galerija
KRALUŠ
Puška otvoreno učilište Sv. Ivan Zelina

06.02.
05.03.
2025.

Janko Belaj i fotografija apsurda

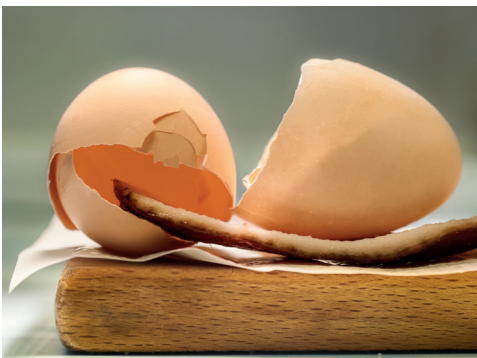
“kora odavno pojedene banane
bačena na stol
kraj keramičke vaze ocvalih mimoza
tvrđi: izgubila sam krila”
(*Silvija Šesto*)

Gornji stihovi inspirirali su Janka Belaja na fotografiju “Ocvale mimoze” koja se ističe kao središnji rad cijele izložbe, iako ni drugi radovi ne zaostaju u osnovnoj intenciji svjedočanstva o uvijek aktualnoj i apсурdnoj osjećajnosti “bačenosti u svijet”. Taj anakronizam voljeli su eksploatirati književnici i drugi umjetnici pedesetih godina prošlog stoljeća okupljeni oko teatra apsurda, a glavni su mu predstavnici bili Albert Camus, Samuel Beckett i Ionesco. Na sebi svojstven način, Belaj slijedi senzibilnost koja tu prevladava. Besmislena zapažanja prostih radnji i postupaka, banalnost svakodnevnog, u njegovim fotografijama postaju predmetom umjetničke intervencije, igre s mehanikom svijetla, pa stara i dobro poznata tjeskoba biva osvjedočena u fotografiji uglavnom mrtvih priroda koje, po riječima autora, nisu ni posao ni život.

Na izvjestan način postupak Belajeve fotografije u ovom ciklusu slijedi napomene koje su se vidjele u njegovoj davnašnjoj izložbi “Ice i piće” (2013) gdje također koketira s dosjetkama apsurda u prikazu gastrozofskih delicija. I tada je njegova fotografija zahtijevala uključanje promatrača kako bi se na barem metaforički način fotografija, odnosno njezina poruka, “dovršila”. Naime, fotografija pilećih bataka na tanjuru nije kokošja juha, ali bi naravno to mogla postati. U ovom aktualnom ciklusu “Kaj delam kad ne delam” autorov pristup je daleko rafiniraniji i suptilniji. Napuštene su ideje bilo kakvog misaonog ili umjetničkog “dovršavanja” ili “svjedočenja”. Umjesto toga svaka scena predstavlja se sočnom ali estetski savršenom besmislenošću, osvjedočenom konstatacijom kako su klišeji koje zapažamo samo slijed apsurda koji nas okružuju.

Fotografske postupke o kojima se još ovdje radi, a koji nastoje razbiti uobičajenu proceduru u fotografskoj umjetničkoj formi, sam autor spominje u npr. primjerima može li led lampa biti dovoljna za osvjetljenje scene za fotografiju ili da li je dovoljno jeftino povećalo iz seta za lemljenje za kadriranje. Naravno, Belaj to izvodi veoma precizno i savršeno, no kao i u drami apsurd, oni su u funkciji toga da se manje više značajno razbije uvriježeni način fotografiranja, ponekad i sasvim radikalno, a da bi se i na tehničkom, a ne samo misaonom nivou došlo do onog čemu se teži, nekonvencionalnog likovnog izraza koji fotografira sve - i ono što je stvarno i ono što je nestvarno.

Marijan Grakalić

Snimio: Miroslav Arbutina - Arbe

Janko Belaj (Ptuj, 1965.) samostalni je umjetnik, fotograf, grafičar i programer. U svijet fotografskih i grafičkih tehnika zaputio se još u ranoj mladosti. Prvi su mu fotografski radovi objavljeni koncem 70-tih godina, a od tada do danas fotografijama je opremio više izložaba i monografija s područja povijesti umjetnosti (MUO, Muzejski prostor, Mimara, Narodna galerija u Ljubljani, Gliptoteka HAZU, MSU...).

U popisu klijenata su mu razni izdavači, marketinške agencije i dizajnerske kuće (KS, X-Press, Školska knjiga, Kult, DNA, Grey, Unex, CWH, Hand Design, McCann...) te niz kulturnih i znanstvenih institucija (IPU, FFZG, IARH, IEF, OFM, DARIAH...) kao i znane proizvodne i prodajne tvrtke (Končar, Podravka, Tuborg, Offertissima, Mercator, NTL, Turbo-Limač, Turbo-Sport...).

Godine 1998. osniva prvi domaći portal posvećen fotografiji (fotzine.org). Član je Sekcije za fotografiju ULUPUH-a i HZSU-a. Izlagao je na 40-tak skupnih izložaba u zemlji i inozemstvu te samostalno s 10-tak izložaba u Budvi, Koprivnici, Lepoglavi (3), Požegi, Sarajevu, Sisku (3), Solinu, Sv. Ivanu Zelini (2) i Zagrebu (2).

Kronološki popis izložaka:

- Novogodišnja* – 2002.
- Nar i nož* – 2002.
- Kruh und Kruh* – 2006.
- Gubitak, ili?* – 2011.
- Na putu ključa* – 2011.
- Špek and eggs* – 2011.
- Kamena* – 2011.
- Davljenje* – 2011.
- Levitacija pred televizorom* – 2011.
- Kala* – 2011.
- Kiwi* – 2011.
- Cviet* – 2011.
- Mandarina/klementina* – 2011.
- Kavica, rakijica* – 2013.
- Ocvale mimoze* – 2015.
- 4 i pol muškarca (Autoportret z mačkom)* – 2016.
- Učenje uz Starog Mačka* – 2016.
- Gen X vs Millennials* — 2016.
- Brennerei Lexikon* — 2016.
- Glazbena kompozicija* – 2016.
- Kompozicija #5* – 2017.
- Kompozicija #8* – 2017.
- Kompozicija #9* – 2017.
- Kompozicija #10* – 2017.
- Agfa* – 2017.
- Tvrde uspomene* – 2017.

Kontakt 091 3639 743, janko@belaj.com

Željene fotografije možete naručiti na autorovoj web stranici
<https://belaj.com/hr/kupi/>

